

İstanbul Seyahatinden...

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Pazar, 26 Eylül 2010 17:32 -

İSTANBUL SEYAHATİNDEN...

25-29-Temmuz-2005 tarihleri arasında, [Mehmet Altındal Beyin](#) tavassutu, [Ensar vakfı](#) Müdür vekili Hüseyin kader Beyin muzaheretini ve bizimle beraber gezib rehberlik eden değerli hocamız Yurt Müdürü Ali Çelik Beyin misafiri olarak bir geziye katıldık.Hepsine buradan Teşekkür ederim.

Program doğrultusunda ilk gün; [Eyüp Sultan](#) gezdik.O peygamber mihmandarı ki,gerçekten bulunduğu yöre tıpkı evini açtığı rasule evini ve çeresini nurlandırdığı gibi,çevresini sürekli nurlu,onurlu ve feyizli tutmaktaydı.Her zamanki gibi hala canlı ve kanlıydı.Saadet asrının esintisi esmekteydi.Ensarın samimiyeti,kucaklaşması o manevi atmosferle devam etmekteydi.

Daha sonra [Minyatürk](#) -ü ziyaret ettik.Burasıda güzel hazırlanıp tasarlanmıştı.Ancak anadolu kültürü,tarihimiz bu kadar değildi.Şairin;Gömelim gel seni tarihe desem sığmazsın/misali daha da zenginleştirilebilirdi.

Bazı eksiklikler ise;şehrin uzak bir yerinde olmasından ulaşımın ve katılımın yeterli olmaması,bence de en önemlisi bir cd veya tanıtım broşürünün bulunmaması idi.

İkinci gün; [Dolma Bahçe Sarayını](#) gezdik. [Dolma Bahçe Sarayı](#) tam anlamıyla harikaydı.

Öğrencilerden biri,ecdadın zevkine ne kadarda düşkün olduğunu söylemesi üzerine şunu anlattım:

Ecdad kendisinden önce devletini büyütmüştür.Dışa ve içe karşı haşmet ve gücünü geçmişde gösterdiği gibi,hala o büyüklüğünü sürdürmektedir.Elçilerin vesair devlet erkanlarının geldiğinde onları ağırlama yerleri her yönüyle diğerlerinden daha muhteşem olup,kendi büyüklüğünü adeta gözlerine sokuyordu.

Ecdad sanatkardı,ustaydı,üstün vasıflara sahipti.İşte onlardan nümune olarak bir kaçını vereyim:

"Tarihi hadiselerle önyargılı bakan birçok batılı yazarın,Osmanlı kadınlarının saray hayatını kendi hayat felsefelerine göre değerlendirip, "kafes edebiyatı" çerçevesinde senaryolaştırmasına mukabil,yıllarca İstanbul'da yaşayan

"Muhteşem İstanbul"

kitabının yazarı Gerard de Nerval, Osmanlı saray kadınları hakkında şunları kaydetmektedir:

"Saray kadınlarına gelince, bunların gerçekten birer alim olduklarını söyleyebiliriz ve bu sözümüzde mübalağa yoktur. Çünkü saraya giren her kadın, tarih, edebiyat. müzik, resim ve coğrafya konularında çok ciddi bir eğitime tabi tutulur. Bu kadınların bir çoğu, sanatkar veya şairdirler."

"Fransa İmparatoru III. Napolyon, o sırada Paris'te Osmanlı Büyükelçisi olarak bulunan Ahmet Vefik Paşa'ya; "Paşa, işitiyorum, Osmanlı Devleti çatırıyor" demiş, bunun üzerine Vefik Paşa'nın gayet vakur bir şekilde şöyle cevap vermiştir:

"İstanbul buraya uzaktır, ses duyulmaz... O duyduğunuz sizin imparatorluğunuzun çatırtısıdır."

"Otuzikinci şehit Osmanlı Padişahı Abdülaziz Han çok dindar bir padişah idi ve ömrü boyunca namazını hiç terketmemisti. Fransa Kralı ve İngiltere Kraliçesi'nin daveti üzerine çıktığı Avrupa seyahatinde, Frenklere itimat etmeyerek abdest suyunu dahi beraberinde götürmüştü.

Daha sonraları bazı menfaati zedelenenlerce, cinayet şebekesi kurdurularak hunharca öldürölüp hadiseye intihar süsü verilmişti. Abdülaziz'in vefatını öğrenen İstanbul halkı,

çok sevdikleri padişahlari için "Babamız öldü!" çığlıklarıyla sokaklara dökülmüştü."

"Ulu Hakan Abdülhamid Han, Fatih Sultan Mehmed'den sonra eğitim ve kültüre en fazla ehemmiyet veren padişah idi. Varlığından yeni haberdar olunan Yıldız Sarayı Kütüphanesi'ndeki bir albümden öğrenebildiğimize göre, Abdülhamid Han İstanbul'da büyük bir kültür projesi gerçekleştirmek istiyordu.Bu projeye göre Abdülhamid Han, Sultanahmet meydanına muhteşem bir kültür sitesi kurmayı düşünmüş,bunun mimari projesini hazırlatmak üzere Fransa'dan şehircilik mütahassısları getirtmişti.Albümde sayfa sayfa resimleri görülen bu projeye göre, Sultanahmet Camii'nin karşısına Osmanlı Ulum Akademisi,Sol tarafa Milli Kütüphane ve Ayasofya'ya yakın noktaya da yepyeni bir Darülfünun binası düşünülmekteydi.

"1835 yılına kadar dünyanın en büyük şehri kabul edilen Osmanlı Devleti'nin payitaht merkezi İstanbul'da,Kanuni Sultan Süleyman'ın hükümdarlık yaptığı 46 yıl boyunca (1520-1566) yılda ortalama sadece 1 (bir) cinayet vakası kaydedilmişti. "

"Çağ açıp çağ kapayan büyük dahi Fatih Sultan Mehmed, İstanbul'u fetheder etmez hemen imar faaliyetlerine girişmişti. İstanbul'un en güzel yerlerinden biri olan Haliç'in dolmaması için her iki yakada tırnaklı hayvanların otlatılmasını menetmişti. Toprağın yağmurlarla akıp giderek Haliç'i doldurmaması için de Haliç'in kenarlarına (sırtlarına) ağaç ve ayrıık kökleri diktirmişti.

"Osmanlı padişahları ilim ve sanata büyük kıymet vererek bu uğurda gayret gösterenleri maddi manevi desteklemekteydiler. "Veli" lakaplı Sultan II. Bayezid, büyük hat sanatkarı Şeyh Hamdullah'ın sanatına olan hürmetinden ve sevgisinden dolayı, hat üstadının yazı meşkederken hokkasını tuttuğu,rahat etsin diye sırtını yastıkla beslediği kaydedilmektedir.

"Fatih Sultan Mehmed Han döneminde ilme ve alime muazzam bir kıymet veriliyordu. Fatih'in hocalarından Molla Hüsrev, Ayasofya'da derse başlamadan önce talebeleri Hoca'nın evine gider, Hoca atına bindirilerek,arkasında da talebelerinin eşliğinde camiye getirilirdi.Zamanın Ebu Hanife'si addolunan Molla Hüsrev, camiye girdiğinde, hürmet ifadesi olarak tekrimen ayağa kalkılır ve hoca dersini bitirdiğinde talebeleri tekrar onu atına bindirerek evine bırakırlardı.

"Büyük Cihangir Yavuz Sultan Selim günde üç saat uyku uyuyup tahta kaşıkla tek çeşit yemek yemektedir. Herhangi bir saray halkından ayırt edilemeyecek kadar sade giyinmekte ve bunun sebebini soranlara söyle demekteydi:

"Vezirlerin ve beylerin süslü giyinmeleri, padişahlarına saygıdan ileri gelir. Biz kime şirin görünmek için süslü giyinelim ki? Bizim Padişahımız (Allah c.c.) vücudun dışına değil, içindeki cevhere (imana) bakar."

"Makedonya kral Büyük İskender, Mısır'ı işgal ettiği zaman kendisinin Yunanlılar için haşa ilah kabul edilen Jüpiter yıldızından geldiğini iddia ederek, uluhiyet davasında Firavun'u taklit etmişti.

Buna mukabil, Yavuz Sultan Selim Mısır tahtına nail olduğu zaman söyle demişti: "Mülk, Allah'ındır. Şayet benim veya başka bir kimsenin yeryüzünde parmak ucu kadar toprağı olsa, bu Allah ile ortaklık değil midir?"

"Okkası 30 paraya satılan ekmeğın fiyatına 10 paralık bir zam yapmak isteyen fırıncıları huzuruna çağırın müşfik sultan Abdülhamid Han, onlara şöyle demisti: "Siz yine ekmeğı 30 paraya satmaya devam edin. Sattığınız her ekmeğ için istediğiniz 10 parayı ben vereceğim. Çünkü bir memlekette ekmeğ fiyatına zam yapılırsa, bunu bütün zaruri ihtiyaçların pahalılaşması gibi bir hareket kovalar ki, halkımız bundan büyük ızdırap çeker."

"Osmanlı Şehzadeleri küçük yaşlardan itibaren, ileride devleti yönetebilecek şekilde çok ciddi bir eğitime tabi tutulmaktaydılar ve büluğ çağına gelince de (yani günümüz nesillerinin sokakta çember çevirdikleri bir yaşta) bir nevi "sultanlık stajı" anlamına gelen önemli vilayetlerin başına Sancakbeyi olarak tayin edilip devlet idaresini tatbiki şekilde öğrenmeleri sağlanmaktaydı. Böylece, ilerisi için onlar devleti tanırken, devletin de onları tanıma fırsatı olurdu.

"

O gün tevafuk eseri [Mehteran](#) bölüğünde hazır olup, tarihi yeniden yaşamış olduk.

Bir çok padişah gibi, Abdulazizin kütüphanesi de gayet geniş olup, içerisinde Fransızca, Almanca, İngilizce ve Arapça gibi bir çok dilde eserler mevcuttu. Fatih gibi bir çok osmanlı sultanlarının bir kaç dil bildiğide unutulmamalıdır.

[Yıldız Sarayı](#) , [Rumeli Hisarı](#) gezilmeye değer yerlerdendi.

Üçüncü gün [Süleymaniye Camii](#) ndeydik.Caminin aküstük bir özelliği vardı.Yanlarda öğrencilerin ders göreceği odalar ve kütüphaneler bulunmaktaydı.Bir çok cami gibi Süleymaniyede İstanbula nazır bir mevkiye kurulmuş.Adeta yukarıdan aşağıyı koruyan bir siyanet meleşi gibi idi.

Genelde evliyalara ve manevi türbe,cami gibi mekanlara yukarı ve yüksek yerlere,sultanlara ise şehirlere ve aşağılara kurulurlar.

[Şehzade camii](#) , [Karikatür ve Mizah Müzesi](#) , [Fatih camii](#) , [Yavuz Selim camii](#) , [Hırka-i Şerif camii](#) ziyaret ettiğimiz yerler arasındaydı.

Fatih camii ve çevresi tıpkı Eyüb Sultan ve çevresi gibi manevi atmosfer ile kaplanmıştı.İnsanları,çarşısı,pazarı,ucuzluğu,çocuklarıyla bambaşka bir yeri hatırlatıyordu.Bu iki maddi ve manevi sultanlar,saltanatlarını burada dahi sürdürüyorlardı.

Dördüncü günde olduğu gibi aslında her akşam [Sultan Ahmet camii](#) ndeydik.Yerliden çok,yabancılar vardı.Bu arada başta Diyanet İşleri Başkanlığına ve Kültür Bakanlığına tavsiye ve teklifim şudur:

Hergün burayı yüzlerce değişik devletlerden gelen turistler ziyaret etmektedir.Sultan Ahmet Camiinin ve Ayasofyanın çevresine 20 kadar dinimizi ve kültürümüzü bilen,ehil rehber ve tebliği görevlileri yerleştirmelidir.Bir kısmı sadece turistlere kültürümüzü anlatırken,diğer bir kısımda sadece İslam dini hakkında onlara islami anlatmalıdırlar.

Dünyada eşsiz yazma eserlerin ve kaynakların bulunduğu yer olan [Süleymaniye Kütüphanesi](#) ne

İstanbul Seyahatinden...

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Pazar, 26 Eylül 2010 17:32 -

gitmemek elbette en büyük eksiklik olurdu.

Değerli Kütüphane Müdür Yardımcısı Emir Eş Beyin bir saati aşkın gezdirip bilgi vermesi,ayrı bir aydınlatıcı,geçmişimizi hatırlayıp yadettmeye vesile oldu.Bu arada kaynanasından da bir hatıra anlatmadan edemedi.Bende kendilerine bunu anlatacağımı söyleyip izin aldım.Başına bir şey gelirse,kendisine aiddir.

-Emir Bey jest olsun diye bir gün kaynanasını kütüphaneye getirip gezdirmeye başlar.Etrafa,kemerlere bakar kaynanası birşeyler anlamayıp,bir mana vermek için kısa yoldan alışılmış bir mana vermeye çalışır.Burada kemerler olduğuna göre,buranın cami olması gerekir.Ve kitap fişlerinin saklandığı çekmeceleride göstererek,bunlarda ayakkabılık olsa gerek,der.

Hali,Halimize ne kadar da benziyor değil mi?Kızım sana söylüyorum,gelinim sen işit.Tüm gelinlere buradan duyurulur..

Osmanlıda alimlerin ders verdikleri yerin kapılarının düşük olduğu her yerde görülmektedir.Sebebi ise,padişahdan gedaya kadar herkes huzura girdiğinde eğilip edeble girmektedir...

[Yere Batan Sarnıcı](#) ,basit bir su deposu değildi.Tam bir sanat ve dev bir sanatla estetiğin birleştiği bir yer idi.

[İslam Eserleri Müzesi](#) , [Arkeoloji Müzesi](#) , [Gülhane Parkı](#) o günkü ziyaret yerlerimizdi.

Beşinci ve son günde [Topkapı Sarayı](#) , [Beyazıt Camii](#) , [Sahaflar ve Kapalı Çarşı](#) , [Hat Eserleri Müzesi](#) ziyaret ettiğimiz yerlendendi.

Beyazıt Caminin imamının okuduğu aşır ise tam mestediciydi.

İstanbul Seyahatinden...

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.

Pazar, 26 Eylül 2010 17:32 -

Ecdadın yaşadığı ve yazdığı tarihi,bizlerden gezmekten ve okumaktan aciz kalmıştık.

Nabi İstanbul İle ilgili şiirinde:

*****Der Beyan-ı Şeref-i İstanbul (17-18. Yüzyıl)**

İlm ile ma'rifete cây-ı kabul

Olmaz illâ ki meğer İstanbul

Olmaya mîve-hor-ı bâğ-ı hüner

Olmaya şehr-i Sitanbul kadar

İtsün İstanbul'ı Allah ma'mur

Andadır cümle meâli-i umur

İstanbul Seyahatinden...

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Pazar, 26 Eylül 2010 17:32 -

Mevlid ü menşe-i ashâb-ı himem

Terbiyet-hâne-i esnâf-ı ümem

Ne kadar var ise ashâb-ı kemal

Hep Sitanbul'da bulur istikbâl

.....

Ne kadar âlemi devr itse sipihr

Bulmaz İstanbul'a benzer bir şehri

Hüsn ile görmek ile müstesnâ

Anı âğûşuna çekmiş deryâ

İstanbul Seyahatinden...

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Pazar, 26 Eylül 2010 17:32 -

Ne kadar var ise aksam-ı hüner

Hep Sitanbul'da bulur revnâk ü fer

İ'tidal olsa hevâsında eger

Gayri buldâna kim eylerdi nazar

Her kimün kim ola bünyâdı kavi

Yapmasun gayri vilâyetde evi

Ana mânend olamaz şehr-i diyar

Olmaz anun gibi bir cây-i karar

İstanbul Seyahatinden...

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Pazar, 26 Eylül 2010 17:32 -

Andadur mâ-hasal-ı kadr ü hüner

Taşralarda kim okur kim dinler

Akçedür taşranun ancak hüneri

Hakk olunmuş hünerün sanki yeri

...

N'olduğun halkı kenarın ancak

Gören İstanbul'u anlar ancak

Olur irdükde kemîn meclise hasr

Geçinen taşrada allâme-i asr

İstanbul Seyahatinden...

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Pazar, 26 Eylül 2010 17:32 -

Mütefennin görünen sersem olur

Mütekellim geçinen ebkem olur

Olmaz ednalarınınun bezmine râh

Taşra yirlerde satan izzet ü câh

....

Hak budur âb-ı rûy-i buldândur

Hayli ma'mûre-i âl-i şândur

Maksad-ı Hind ü Firenk ü Maçın

Bender-i mu'teber-i rûy-i zemin

İstanbul Seyahatinden...

Mehmet ÖZÇELİK tarafından yazıldı.
Pazar, 26 Eylül 2010 17:32 -

Bulunur emtia-i gûn-a-gûn

Ni'met ü mal ü menâli efzûn

Bâhusus ab ü hevâsı dil-keş

Sâha-i nihr ü binâsı dil-keş

Mehmet ÖZÇELİK

10-08-2005